

А К Т
поточного лісопатологічного обстеження лісових насаджень

"18" жовтня 2022 року

С. Шабельня Вінницька область

Нами, головним лісопатологом державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Вінницялісозахист" (далі - ДСЛП "Вінницялісозахист") Олександром БОПІУХОМ, (відповідно до листа Державного підприємства "Дашівське дослідне лісовиклискове господарство" (далі - ДП "Дашівське ДЛМГ") від "17" жовтня 2022 року № 231), керівником лісового господарства ДП "Дашівське ДЛМГ" Вадимом БАЩЕНКОМ, лісничим Дашівського лісництва ДП "Дашівське ДЛМГ" Владиславом СМОЛІЩОМ в період з 13.10.2022 року, проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 9 П. ряду організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні ДП "Дашівське ДЛМГ" на доцільність призначення заходів.

Обстеженням встановлено наступне:

Таким чином характер, частота лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2011 року ДП "Дашівське ДЛМГ", представлено для лісопатологічного обстеження:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксономічна характеристика насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування										Причини призначення заходів	Орієнтовна інтенсивність проведення заходів, %	Наявність родин ІТ-арин занесених до Червоної книги України
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метри	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, м3 на 1 га	категорія лісі	вид запланованих заходів				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Дашівське "Дашівська Дача"	12	4	14,7		14,7	3Яз3Гз2Клг2Дз+Яле+Яв+Бп+Лпд+Чш	40	0,7	ІБ	22	28	170	4	СРВ	Опеньок осінній слабкий ступінь. Всихання Ясеневого деревостану поодинокі/групове.	7	немає	
Дашівське "Дашівська Дача"	74	5	2,3		2,3	4Яз4Гз2Лпд+Дз+Кл+Чш+Яв	100	0,6	І	30	40	250	4	СРВ	Опеньок осінній слабкий ступінь. Всихання Ясеневого деревостану поодинокі/групове.	6	немає	
Дашівське "Дашівська Дача"	89	2	1,9		1,9	4Дз3Яз3Гз+Лпд+Кл+Яв+Чш	59	0,6	ІА	24	28	220	4	СРВ	Опеньок осінній слабкий ступінь. Всихання Ясеневого деревостану поодинокі/групове. Всихання Дз - поодинокі.	13	немає	
Дашівське "Дашівська Дача"	89	5	2,3		2,3	5Дз3Яз2Гз+Лпд+Кл+Чш+Яв	59	0,65	ІА	24	28	260	4	СРВ	Стовбури гнилі слабого ступеня. всихання дубового деревостану поодинокі. Опеньок осінній всихання інших листяних порід	5	немає	
Дашівське "Дашівська Дача"	90	1	0,3		0,3	8Дз2Яз+Гз	91	0,6	І	27	32	280	4	СРВ	Стовбури гнилі слабого ступеня. всихання дубового деревостану поодинокі. Опеньок осінній всихання інших листяних порід	7	немає	
Дашівське "Дашівська Дача"	90	5	1,1		1,1	4Яз2Лпд4Гз+Кл+Бп+Чш	85	0,7	І	28	32	300	4	СРВ	Опеньок осінній слабкий ступінь. Всихання Ясеневого деревостану поодинокі/групове.	15	немає	

Дашівське "Дашівська Дача"	90	14	4,6	4,6	8Дз1Лпл1Гз+Яз+Бп+Клг	62	0,7	1А	24	28	270	4	CFB	Стовбурні гнилі слабкого ступеня. Всихання дубового деревостану поодинокі. Опеньок осінній всихання інших листяних порід	4	немає
Дашівське "Цигани"	127	22	3,4	3,4	4Яз6Гз+Клг	102	0,66	1	30	40	298	4	CPB	Опеньок осінній слабкий ступінь. Всихання Ясеневого деревостану поодинокі/групове.	14	немає
Дашівське "Цигани"	127	25	9,2	9,2	5Яз3Гз1Кл1Мдс1Чш1Бп1Яз	52	0,84	1Б	25	28	206	1	CPB	Опеньок осінній слабкий ступінь. Всихання Ясеневого деревостану поодинокі/групове.	7	немає
Дашівське "Цигани"	128	9	0,7	0,7	5Дз3Гз2Яз1Кл1Чш1Бп	22	0,74	1А	23	26	291	1	CPB	Опеньок осінній слабкий ступінь. Всихання Ясеневого деревостану поодинокі. Опеньок осінній всихання інших листяних порід	7	немає
Дашівське "Цигани"	128	14	14,4	14,4	2Дз3Гз2Яз1Лпл1Клг1Чш	62	0,82	1	22	20	292	4	CPB	Ясеневий деревостану поодинокі/групове. Всихання Дз - поодинокі	9	немає
Дашівське "Цигани"	128	15	7,4	7,4	5Дз3Гз2Яз(62)+Клг+Чш+Бп+Яз	62	0,74	1А	23	26	291	1	CPB	Опеньок осінній слабкий ступінь. Всихання Ясеневого деревостану поодинокі/групове. Всихання Дз - поодинокі	6	немає
Разом				62,3												
ВСЬОГО по ЛГ				62,3												

Загальна обсяг лісу в зоні по ДНУ "Дашівське дослідно-лісогосподарське господарство" складає 62,3 га. По причинах розташування в загальному лісогосподарстві:

- опеньок осінній - 54,4 га;
- кореневі та стовбурові гнилі - 7,9 га;

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Насаджених арабської породи породи стовбурних гнилей характеризуються відходом дерев змішаного типу з головними породами Дз, Яз, Гз з домішкою у складі таких порід як: Лпл, Чш, Клг та інші. Характеризуються слабким ступенем всихання - всихання деревостану носить переважно поодинокий характер, групи всихання невеликі - в середньому від 2-4 дерев та середнього ступеня всихання як поодинокі так і наявні групи всихання до 2-3 дерев., вітровал носить поодинокий характер.

Характер перебігу патологічних процесів у даних насадженнях різний - наявний як комлевий тип прояву та локалізації гнилей (наявність дупел в комлевій та прикореневій частині стовбурів дерев) так і вершинний - в кроні дерев, що призводить до прояву суховершинності (мікози), широкого поширення водяних пагонів як одного із головних ознак ослаблення деревостанів. Суховершинність за зовнішніми проявами перебігу захворювання відповідає трахеомікозу (дерева породи Дз), халара ясеня (відповідно дерева Яз). В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев колигається в межах від 1,2 до 2/3 крон. Поодинокі в насадженнях наявні дерева з плодовими тілами дереворуйнівних грибів - трутовиків, а саме у плодовому плані найчастіше зустрічаються - трутовик дубовий несправжній, бьєркандерра, та інші види трутовиків, що теж призводять до появи та розповсюдження у внутрішніх тканинах деревини стовбурних гнилей. Вітровал в даних насадженнях носить поодинокий характер, бурелом - поодинокий.

Опеньок осінній: листяні насадження з інтенсивністю прояву даної патології середнього ступеня. В цілому всихання носить груповий та поодинокий характер. В даних насадженнях сильніше проявляється поширення корневих гнилей - вітровал поодинокий. Головною ознакою прояву даної хвороби лісу є наявність під корою сумчастийних та дерев, що всихають ризоморф опенька - тяжів чорного кольору. В середньому максимальна висота поширення ризоморф по стовбурам дерев - 0,3-1,0 м. поодинокі до 1,5 м. Окрім прояву корневих гнилей в результаті діяльності опенька дані насадження характеризуються поширенням суховершинності окремих лісоутворюючих порід дерев, наявності водяних пагонів та в цілому певних ознак що характерні для насаджень, що описані в розділі стовбурних гнилей.

Вище перераховані насадження характеризуються широким поширенням в них популяцій стовбурових шкідників. Основними видами є представники родин свердликів (Гз), вусачів та златок (Дз), ясеневих лубоїдів (лубоїд ясеневий великий та строкатий), заболонника березового.

В цілому насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження вторинних (стовбурових) шкідників та корневих і стовбурових гнилей відносяться до II класу біологічної стійкості. Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев у наслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим, поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з ухилом більше 30 градусів.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України» рекомендується провести екіпірні рубання вибірково (СРВ) на площі 62,3 га.

Під час проведення даного обстеження лісової охорони ДП «Дашівське ДЛМГ» надавалась методична допомога з питань лісозахисту.

Примітка: ВМСР вартість 11 рубль, господарські ліквіди лісової охорони ДП «Дашівське ДЛМГ» вартість 1 рубль, вартість фактичних витрат розрахована за цінами лісозахисту силами лісової охорони ДП «Дашівське ДЛМГ».

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Для знання стану обстежених осередків шкідників та хвороб лісу поставити на облік до Книги обліку шкідників та хвороб лісу.
2. Відповідно до Санітарних правил в лісах України ставити періодичні заходи по поліпшенню санітарного стану лісів (довіток 1) та погодити з ДСЛП "Вінницялісозахист" і Вінницьким ОУЛМГ.
3. Рубки проводити згідно Санітарних правил в лісах України (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. № 756 із змінами, внесеними згідно з постановами КМУ № 1224 від 09.12.2020).
4. З метою недопущення пожеги та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки з поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни.
5. Порубкові залишки і пошкоджену деревину потрібно спалювати або переробити одразу ж за місцем, для недопущення розвитку осередків стовбурових шкідників.
6. При спалюванні порубкових решток необхідно дотримуватися Правил пожежної безпеки.

Акт складений в трьох примірниках:

- 1-й - ДСЛП "Вінницялісозахист";
- 2-й - Вінницькому ОУЛМГ;
- 3-й - ДП "Дашівське ДЛМГ".

ПІДПИСИ:

Головний лісопатолог ДСЛП "Вінницялісозахист"

Лісничий ДП "ДП Дашівське ДЛМГ"

Інженер лісового господарства ДП "Дашівське ДЛМГ"

Олександр БОЛЮХ

Владислав СМОЛЯН

Вадим БАЩЕНКО